

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i odroczeniem do domu 100 mk. Dla odbierających piśmie na miejscu 70 marek. Cena pojedynczego numeru 8 mk.

Ceny ogłoszeń: Zawieszanie nonparalelowo jednokolumnowe na I kolumnie 40 mk. na II i III kolumnie 35 marek, na IV kolumnie 30 marek. Drobne ogłoszenia po 10 mk. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie 75 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmujący interesantów oddziałem z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—5 po poł. Odpisów nadawanych redakcji nie wraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Pańsz Marji Nr. 40. Telefon Nr. 24. Przesyłka pocztowa Nr. 40.

Na zasadzie uchwały Zjazdu Właścicieli Prasy Powojennej wszystkie komunikaty i korespondencje prywatnych i społecznych podlegają cenzurze.

Każda osoba podrywająca taryfy obowiązujące wszystkie ogłoszenia od dnia zmiany cen bez sprzecznego zawiadomienia.

Walka z drożyzną.

W sprawie walki z drożyzną „Rzeczpospolita” ogłosiła ankietę, której cztery pytania brzmią: 1) Jakże są przyczyny obecnego stanu gospodarczego Polski i rosnącej drożyzny? 2) Czy dotychczasowa akcja rządu i społeczeństwa w kierunku zwalczania drożyzny była celowa i wystarczająca? 3) Jakże należy stosować środki, aby zwalczyć rosnącą drożyznę i wprowadzić Polskę na drogę rozwoju gospodarczego? 4) Uwagi.

Z pośród licznych odpowiedzi podajemy w doświadczeniu oświadczenie dwóch wybitnych jednostek, których wiedza i doświadczenie nadają tam większą powagę głosu.

Dr. Adam Krzyżanowski, profesor ekonomii i skarbowości na Uniwersytecie Jagiellońskim, oświadczył:

„Wiem że źródło obecnych niedomagań nie długie trwanie kosztownej wojny, a raczej kontynuowanie przez Polskę wojennej polityki finansowej trzech państw zaborczych. Żadne z nich w toku wojny nie zdobyło się na nałożenie podatków w dostatecznej mierze. Polityka finansowa wszystkich dotychczasowych rządków okazała się jeszcze gorzej, jeszcze rozsądniejszą, a mniej skłonną do nakładania podatków. Całe społeczeństwo domagało się odrazu stworzenia wielkiej armii, dużej ilości szkół, szpitali, dróg, przemysłu, górnictwa, handlu, wszelkich doskonałości, ale płacić nikt nie chciał. Zdawało mi się, że można coś stworzyć oszukaniem siebie i innych. Zapomniano, że gdyby można uszczęśliwić ludzi potopem pieniędzy papierowych, tznaliby to dawno przed nami zrobili. Jest tylko jeden sposób uzdrowienia gospodarstwa, bilansu płatniczego i waluty. Jest nim przywrócenie równowagi budżetowej przez oszczędność w wydatkach państwowych i przez nakładanie podatków, satamowanie stopniowo tym sposobem dalszego salawu papierem. Wymyślam na pierwszym miejscu oszczędność, ponieważ nałożenie cieżarów finansowych, nawet wyczerpujących całą zdolność świadczenia społeczeństwa, nie jest w stanie przysporzyć funduszy wystarczających na pokrycie nadmiernych wydatków. Przez oszczędność rozumiem przede wszystkim zmniejszenie personelu wojakowego i cywilnego. Należy na razie ograniczyć kredyty przemysłowe i handlowe w P. K. P., aby także i tym sposobem umniejszyć emisję pieniędzy papierowych. Tylko na tej drodze możemy smusić ludzi do nakładów pracy i do oszczędności osobliwych w rozmiarach odpowiadających potrzebie. Mierze pieniądze papierowe pochepnie niefityko państwu, ale za jego przykładem całe społeczeństwo do życia nad stan. Zwalnia konieczność swiętszenia waluty gospodarstwa. Jedynym wyjściem obudzić społeczeństwo przez odebranie mu miaraku papierowego”.

Inż. Wacław Paszkowski, b. minister kolei żelaznych, oświadczył:

1) Drożyzna jest wynikiem złej waluty. Stan gospodarstwa Polski jest pomysłny.

Drożyzna, jak wiele zjawisk ekonomicznych, ma swoje źródło w psychice mas, podanej powinnym faktami. Faktom podajemy się u nas powiększanie się oblięgu pieniędzy papierowych (obecnie 133 miliardów mk.); ostatnio wzrost o 7 miliardów. Na tem też pomysłnie pracują nasi wrogowie zagranicę: zachlerność ludzka—wewnątrz kraju, wytworząc psychiczny stan (rodzaj paniki),

powodujący wzrost drożyzny nieproporcjonalny do wzrostu oblięgu banknotów. 2) Akcja była fałszywie skierowana: stosowano przymus (ceny maksymalne) i przesładowano jednostki, ulegające powszechnej i uzasadnionej psychice.

Należało natomiast usunąć przyczynę stanu pańczego: wzrost oblięgu pieniędzy papierowych.

Spółcześnie powinno zrozumieć, że taka rzecz jak „paskarstwo” nie latnieje jako sdrobina. Jest to po prostu handel zdefigurowany przez warunki zewnętrzne. Człowiek mający dobre kwalifikacje na kupca w tych warunkach musi być tak sw. „paskarzem”.

3) a) Podatki — obciążające wszystkich obywateli proporcjonalnie do wartości ich warzstwu produkcji.

System podatkowy prosty i szybko działający. Choćby na razie prymitywny i nie zupełnie sprawiedliwy, ale szybki. Wytworzyć trzeba obok tego nastroj w społeczeństwie, pchający obywateli do placenia podatków. Jak rok (temu karkadka ochotniczo, tak obecnie kwit z opłaconego podatku i do tego podatku proporcjonalnego do samoociel wntien stać się legitymacją obywatelstwa w opinii publicznej. Niech rząd wynaczy podatki, niech opinia publiczna smusi do placenia.

b) Wzrost produkcji—włec praca i kapitał winny być postawione w takich warunkach, by „głodnie pracować” mogły. Zniesienie przywilejów klasowych (napr. co do nabywania ziemi, prdönowania, zarobkowania) i nieutrudnienie pracy przez sztywną figerację rządu.

c) Zaprzestanie przez rząd szastania pieniędzmi w celach politycznych, partyjnych (jak „odbudowa”).

Niemcom nie można mówić prawdy

Z powodu bojkotu cytelników przestał wychodzić niemiecki organ liberalny „Zukunft” redagowany przez słynnego publicystę niemieckiego Hardena, który niedawno wystąpił na łamach swego piśma przeciw Imperjalistycznej zaborskiej Niemiec, pisząc o sprawie Górnoląskiej:

„Wynik plebiscytu zapewnia nam trzy piąte terytorjum i ludność. Nikt nam nie zaprzecza tego prawa. Powinnością raczej podjękować losowi, który daje nam jako współzawodnika państwo subsolaie, sadukone silnie wstrząsnęte niepokojami. Pomimo to wszystko dwie piąte mieszkańców G. Śląska oświadczyło w głosowaniu, a następnie w szrebrnym porwyile wolę należania do Polski. Traktat wersalski wyraźnie sąda uszanowania tej woli. Według jego treści i jego ducha, według cyf plebiscytu Polska ma prawo żądać dla siebie dwóch piątych tych ziem i zaludnienia. Pretensja, jakoby ta strata—najmniejza jako właściciele do zarejestrowania w dniu podpisania traktatu—odebrała nam zdolność finansowego odszkodowania zwycięzców, nie ma więcej wartości jak obłudne skargi funkcyjnarzusa, któremu ukradziono w podróży dwa ubrania z 8 wieszonych ze sobą, a któryby dowodził, że z powodu tego faktu nie może powrócić do biura”.

Tyle Harden. Można sobie wyobrazić gromy jakie na głowę jego za to szczerze wyszanie spadną tambarzkiej, że zamieszca on ponadto list śląskiego niemca, który rozumując wprawdzie w duchu niemieckim, stwierdza niesprzeczną polskość Śląska i pisze: „Naczelny zasady zdrowego demokratyzmu, że ludzie są najcenniejszym skarbem kraju nie bierzcie się pod uwagę.”

Górn Śląsk jest niezszczęśliwym krajem. Grzechy szybkiego uprzemysłowienia i cywilizowania aż nadto wyraźnie się uwidoczniły. Górnoląska jest człowiekiem prostym. Nie sma on jeszcze bardziej subtelny sposób myślenia, ale jest dobrym i przyswoitym człowiekiem. Gościnność górnoląska jest przyswoilowa, ale to nie wylęca wcale wielkiej i bojaźliwej nieufności wobec wszystkich obcych i szlniejszych. Często wydaje nam się on gubo szorstkim, ale w gruncie

serca jest on wrażliwy, poboiny, klasy się barwan), lubi muzykę, ma w domu i w polu pleśń na ustach. Słowiańska krew!

Nie trzeba się ludzić. Stan rzeczy jest poważny. Nie przedstawia się sprawa tak, jakoby na G. Śląsku siedziało kilku szrejców stanu, którzy chcą podciągnąć kraj ku Polacie. W rzeczywistości wcale znaczną część ludności odracza wszelką współność z niemieckością”.

Litwa a Polska.

Ryga. Litwalski minister spraw szrebrnych Purickis oświadczył w Kownie przedstawicielom prasy między innymi, co następuje: W sprawie projektu Hymansa obywatle strony cdrugicjly projekt, jako platformę dla porozumienia się. Litwa nie może przyjąć punktów projektu, traktujących o kantonach i wspólnych organach szarsządu. Nie mamy nic przeciwko zawarciu z Polską szregru kon-

wencji, korzystnych dla obu stron, jedna kowóz konwencja wojakowa nie jest obecnie możliwa dla Litwy ze względu na międzynarodową i polityczną sytuację Polski i jej nieustalone granice. Stać ekonomicznie Polski nie pozwala na również zbliżyć się do niej ekonomicznie. A więc projektu Hymansa nie przyjąłmy i nie przyjmemy.

Zniesienie zarządzeń gospodarczych

Paryż. Wszerejsze dzienniki wieczorne doniosły, że Briand wręczył wczoraj po południu przedstawicielowi niemieckiemu w Paryżu dr. Mayerowi notę, oświadczeniając, iż gospodarstwa szarsządzenia karna przeciw Niemcom będą zniesione z dnem 30 września. W związku z tem należy podać treść komunikatu urzędowego, wyjaśniającego przyczynę zniesienia zarządzeń karnych.

Komunikat ten ma treść następującą: „Niemcy wykroczyli kilkakrotnie przeciw Traktatowi Wersalskiemu, okuszając odmienny sposób traktowania poszczegól- nych Państw Szprzymierzonych przy udzielaniu im zwolnień przyswoicznych i wywozów, dzięki czemu poszczególne Państwa Szprzymierzone, między innymi Francja, zostały poszkodowane. Z tego powodu Rada Najwyższa postanowiła usaleźnić zniesienie zarządzeń karnych od

utworzenia specjalnego Urzędu Kontroli nad zwolnieniami niemieckimi w sprawie wywozu i wywozu. Niemcy zalowały przeciwdziałać urecszywianieniu tej uchwały, twierdząc, że udzielenie zwolnień pod kontrolą międzynarodową byłoby naruszeniem suwerenności Niemiec. Rząd Rzeczy usiował nawet posyłać poszczególne Rządy szprzymierzone dla tego sztenowiska, jednakoż bezskutecznie. Po wymianie dyplomatycznych szasł Rządy Państw Szprzymierzonych usniły szłuzność sztenowiska Francji i z tego powodu Rząd Niemiecki usąpił obecnie i przyjął warunki Rady Najwyższej z dnia 13 sierpnia, szgaszając się tem samym na utworzenie Komisji Rzeczsznacowców, mającej współpracować z władzami niemieckimi w charakterze organu kontrolującego nad przyswoem i wywozem niemieckim.”

Telegramy

Po uchwale w sprawie Wilna.

Paryż. Dzienniki szajmują się jeszcze ciągle rozstrzygnięciem Zgromadzenia Ligi Narodów w sprawie Wilna. Panuje ogólne przekonanie, że Liga Narodów raz jeszcze wykazała swoją nieżywotność. Niektóre dzienniki wnioskują z tego, że Polska powinna teraz działać i dłużej nie czekać.

W tym duchu pisze „Libre Parole”, zaznacając, że uczyniono pertraktacją dyplomatycznym wszelkie dogodności i lich bankructwo jest zbyt oczywiste, by daleko się dłużej utrzymać w tajemnicy. Interwencja Ligi Narodów była ostatnią próbą pojednania. Próba ta nie udala się.

Niszczzenie uzbrojenia niemieckiego.

London. Biuro Reutersa dowieduje się, że z ostatnich szprawozdań Międzyszojunicznej Komisji kontroli w Niemczech wynika, że niszczenie wydanego przez Niemcy materjalu wojennego dobiega końca. Obecnie komisja ta zajmuje się kontrolą niemieckich wojsk policyjnych. W polowie września pozostało jeszcze do szniszczenia 102 smaty. Do tego czasu Niemcy wydali 3,280 armat, które zostały już szniszczone. Zniaszczeniu ma uleść jeszcze milion sztuk na-

jedynych granatów; szniszczono już 34 miliony sztuk tychże granatów. Zniaszczone również dotąd 11,340 moździerzów do szniszczenia pozostaje jeszcze 100 moździerzów. Zniaszczono 160 tysięcy karabinów maszynowych, do szniszczenia pozostaje jeszcze 2,852.

Reuter dowieduje się, że Międzyszojuniczna Wojakowa Komisja kontrolna szadowna jest w szupactwie z postępów prac.

Odnaczenie gen. Le Ronda

Paryż. Przewodniczący Komisji Międzyszojunicznej w Opolu, generał Le Rond, najszarszy obecnie rangą dowódca dywizji, ma być szamianowany kmdantem 33-go korpusu.

Podział Śląska według linii Sforzy.

Genewa. Oblięga tu pogłoska, która szreśla przyjmować należy z szastrekszem, jakoby Rada Ligi Narodów postanowiła dokonać podziału G. Śląska według linii, szbitonej do linii Sforzy.

Bilans rządów Witosza w prasie obcej.

Moskwa. W szrepskiej „Morgenszeitung” szmieszca obszerną korespondencję z Warszawy na temat ubiegłych rządów Witosza, przysyem w bardzo ponury sposób, choć nieestetycznie, przedstawia wynik tych rządów.

Faktem jest—pisze—że podczas rządów Witosza marka polska szpada prawie do sera, że drożyzna w kraju przybrała

całkiem fantastyczne formy i że wreszcie całokształt kwestii zewnętrzno-politycznych państwa, nie uzyskał wcale korzystnego dla Polski rozstrzygnięcia.

Także gospodarcy i polityczni bilans rządów Wittosa, mimo ukończenia wojny z Rosją sowiecką, zamyka się horrendalnymi stratami.

Goście angielscy w Polsce.

Warszawa. Wczoraj przybył mianem z Berlina do Gdańska wycieczka dziennikarzy angielskich. Z Gdańska dziennikarze ci przyjadą do Polski, dokąd zostali zaproszeni przez syndykat dziennikarzy.

W wycieczce uczestniczy wielu wybitnych publicystów angielskich. Będziemy mieli znakomitą sposobność samodzielnego reprezentowania opinii angielskiej z realnymi stosunkami Polski, z naszymi wysłkami i dżentelami.

Stan wojskowy w Bawarii będzie zniesiony.

Berlin. Wydział Sejmu Bawarskiego i Rada Ministrów postanowiły znieść stan wojenny, obowiązujący w Bawarii, o około połowę października.

Z tego powodu podał się do dymisji anlenawidziny przez prasę liberalna berlińska monarchijski prezydent polceji Pechner.

Sprawa głodu w Rosji.

Genewa. Komisja polityczna Ligi Narodów przystąpiła do zbiorania sprawy głodu w Rosji. Prezydent Motta „Szwajcaria” w imieniu specjalnie wyłonionej podkomisji przedstawił jej sprawozdanie stwierdzając, że sytuacja w Rosji jest niewątpliwie bardzo poważna i że szybka pomoc jest nagłoco potrzebna. Podkomisja nalega na konieczność zwrócenia się z uciążliwym wezwaniem do wszystkich prywatnych organizacji humanitarnych, aby rozwinęły natychmiast szeroko akcję niesienia pomocy głodnym w Rosji. Podkomisja wyraża też życzenie, aby rządy wszystkich krajów okazały tym organizacjom wszelką pomoc moralną i finansową.

Dalszy ciąg dyskusji wyznaczono na dzisiaj.

Skasowanie ośmiu ministrów w Jugosławii.

Białogrod. W celu zaprowadzenia większej oszczędności w budżecie państwowym, skasowanych będzie w najbliższym czasie w Jugosławii 8 ministrów.

Z latniejących ogółem 20 ministrów pozostało tylko 12: ministerjum kultury przyłączone będzie do ministerjum sprawiedliwości, ministerjum ocean i telegrafów do komunikacji, reformy agrarnej do ministerjum rolnictwa, opieki społecznej do ministerjum zdrowia. Zniesione będą całkowicie ministerja: sprawozdania i dla opracowanie konstytucji.

Zgodnie z nową ustawą, rząd ukonstytuowany będzie w następujący sposób: przez ministrów i ministerja: spraw zagranicznych, wewnętrznych, wojny, finansów, odrodzenia handlu i przemysłu, ochrony lasów i robót publicznych, komunikacji i poczty, sprawiedliwości i kultury, rolnictwa i reformy agrarnej, opieki społecznej i zdrowia.

Anglja o stosunkach polsko-sowieckich.

London. „Manchester Guardian”, który podał wczoraj wiadomość z Moskwy o nocie bolszewickiej, według której winę grążącego zarwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Sowiecami ponosi wyłącznie Polska, wyraża dziś w telegramie z Genewy wręcz przeciwnie zapatrywanie. Wiadomość zaznacza się już zwrot po ostatniej polskiej nocie polskiej. Dzienniki angielskie podkreślają, że o loby doszło do zarwania stosunków, winne temu byłoby wyłącznie Sowiety.

Opodatkowanie kupców w Kijowie.

Lwow. Jak donoszą listy kijańskie, misyjowy komitet miejski pomocy głodnym opodatkował wszystkich kupców i handlujących, nakazując w ciągu trzech dni wrzucić do kasy komitetu 1 i pół miliona rubli. Opodatkowani są bez względu na wszystkie kupcy i sprzedawcy, nawet handlujący na ulicach i targach. Ci, którzy się uchylą od powyższego rozporządzenia, będą pozbawieni prawa handlu jako „pasorzyki, pozbawieni uczucia litości”.

Brand'a Benesa.

Paryz. Z okazji utworzenia nowego gabinetu czeskiego z Brandem jako pre-

zydentem ministrów na czele, Brand stosował do Rządu Czeskiego deosse, w której wyraża zadowolenie Francji. Przejmując francuski podkreslił, iż osoba Benesa jest najlepszą gwarancją celowej współpracy Czech z Niemcami.

Strajk tkacki we Francji.

Paryz. „Tempa” donosi w Lille, iż strajk w przemyśle tkackim w Roubaix trwa w całej pełni. Dziś przed południem 20 tysięcy strajkujących urządziło demonstracyjną pochód przez miasto.

Groźba strajku węglowego.

London. Ponieważ pracodawcy i pracownicy w kopalniach węglowych południowej Walii nie mogli zgodzić się co do interpretacji umowy taylorowej, zawartej po zakończeniu ostatniego strajku węglowego, wypowiedzieli „przebiegłości” pracę około 80 tysiącom robotnikom.

Wywóz złota aeroplanem wojskowym.

W Starogardzie na Pomorzu wyładował aeroplan wojskowy polski, smużony do opuszczenia się na ziemie wskutek sepsucia się aparatu.

Zandarmierja wojskowa zainteresowała się lotnikami i zawartością aeroplanu. I okazało się, że jechali aparatem: generał porucznik armji Balachowicz Józef Skirmunt-Kwaśniewski i dwóch sierżantów polskich.

Panowie ci fruwali bynajmniej nie dla przyjemności. Bliższe badanie wykryło, iż wzięli większą ilość złota i jakąś korespondencję do Gdańska.

„Lotników” aresztowano i osadzono w więzieniu.

Ciekawo jesteśmy — sapytują „Gazeta Poranna” — jak do tego przyszło, że nasze aparaty wojskowe używane są do wywożenia złota polskiego do Niemców.

Sądymy, iż wojskowość nie sechce chować światła pod kocem, lecz wyjaśni epizj publicznej tę dwastyśną afe.

Olbryzi pożar w Łodzi.

Łódź. Łódź jest od pewnego czasu widownią niezwykłej epidemji pożarów. Niedawno spalił się Teatr Polski i jedna z największych fabryk w Zgierzu pod Łodzią, wczoraj zaś wybuchł o godz. 9 wieczorem szósty z kolei w ciągu ostatnich 2 miesięcy olbrzymi pożar, mianowicie w fabryce Hirschberga i Wilczyńskiego przy ul. Włocławskiej 45. Ogień w momencie oka objął cztery ogromne trzykondygnacyjne budynki fabryczne, które w ciągu 1 i pół godziny, pomimo akcji ratunkowej, spłonęły doszczętnie, tak, że pozostały tylko nagie mury. Strata ogólna była zajęcia zabezpieczeniem od pożaru sąsiednich domów mieszkalnych, oraz ostatniego budynku fabrycznego, który udało się uratować. Pożar szkodliwym alokalizować o godz. 12 w nocy. Oflar w ludzkiej niema. Straty materialne w spalonych gmachach nie dadzą się dokładnie obliczyć, wynoszą one w przybliżeniu co najmniej kilkadziesiąt milionów marek. Spłonęły nadto olbrzymie zapasy wełny i przędzy.

Wymiana depesz.

Odpowiedzi kierowników Rządów zagranicznych na telegramy p. Ponikowskiego, zawiadamiające o objęciu prezesi kierownictwa Rządu w Polsce, brzmią: Ameryka: „Prezydent upokiewa mnie do wyrażenia szczerego podziękowania za uprzejme słowa Waszej Ekscelencji, oraz do wyrażenia ufności, że silna administracja Pańska jeszcze wzmocni przyjaźń i wspólne interesy, które tak ściśle łączą obie rzeszospolite. Proszę przyjąć i moje życzenia z okazji przyjazdu przez Pana nowych funkcji oraz składam najlepsze życzenia pomyślności dla osoby Waszej Ekscelencji. Charles Hughes, sekretarz stanu Stanów Zjednoczonych Ameryki.”

Anglja: „Jestem bardzo zobowiązany za telegram Waszej Ekscelencji. Polska może polegać na Imperjum Brytyjskiem, że będzie ono stało przy postanowieniach Traktatu Wersalskiego, który spowodował niepodległość Polski i gwarantuje jej dalsze trwanie. Anglja będzie rade współpracować w usunięciu wszelkich przeszkód na drodze pokoju europejskiego, który jest tak niezbędny dla dobra wszystkich jej narodów. Lloyd George.”

Francja: „Jestem bardzo wzruszony treścią zawiadomienia mnie o tem, że Naczelnik Państwa Polskiego powierzył Panu przewodniczącemu w radzie ministrów. Będzie mi bardzo przyjemnie kontynuować z Panem tę ściśle współpracę,

która, włączając zdecydowanie przyjaźń dwukrajów, zapewni im rozwój i pomyślność w pokoju i bezpieczeństwa. Brand.”

Ostatnie wiadomości. Sprawa górnośląska rozstrzygnięta?

Genewa 30 | 9. Komisja Czterech rozstrzygnęła już podobne sprawy górnośląskie w wtorek 27 bm., albowiem w środę odjechał z Genewy do Zurychu delegat Komisji Dacuna, ze względu na to, że Komisja Czterech pracę ukończyła.

Rozstrzygnięcie odpowiada mniej więcej linji Sfrary. Przy rozstrzygnięciu brało pod uwagę opinie robotników polskich i niemieckich na Górnym Śląsku, oraz stanowisko międzynarodowi robotniczej w Amsterdamie, wyrażone w osobnej nocie w sprawie górnośląskiej, do Genewy z Amsterdamu wysłanej.

London 30 | 9. „Morning Post” donosi z Genewy, że Komisja Czterech już ukończyła swoje prace i przedłoży swoje uchwały plenum Rady Ligi Narodów, która się zbiera w piątek dnia 30 b.m.

Delegat Belgij Hymans odjechał w poniedziałek do Brukseli, co jest także dowodem, że prace Komisji Czterech zostały ukończone.

Z Sejmu.

Warszawa 30 | 9 EE. W programie obrad dalszego posiedzenia Sejmu są dwa punkty: 1. Odpowiedź ministra spraw zagranicznych, Skirmunta na interpelację w sprawie wileńskiej i 2. dyskusja nad ekspozycją prezesa ministrów.

Po rozum do głowy.

Warszawa 30 | 9 E. E. Na wczorajszym posiedzeniu Rad ministrów postanowiono utworzyć instytucję propagandy zagranicznej.

Umowa polsko-norweska.

Warszawa 30 | 9 E. E. Komitet ekonomiczny Rad ministrów zatwierdził umowę handlową polsko-norweską.

Powrót Askenazego.

Genewa 30 | 9 E. Prof. Askenazy powraca z Genewy do Warszawy, aby złożyć sprawozdanie z ostatnich posiedzeń Ligi, dotyczących spraw polskich.

Prowokator Karachan

Warszawa 30 | 9 E. E. Dzielki zarządzeniem sztabu generalnego udano się zdemaskować prowokatorską działalność polskiego sowieckiego w Warszawie, Karachana.

Przed kilku dniami sztab generalny dowiedział się, że Karachan wykrył latniejący rzakomo w Warszawie związek rosyjski, do którego wprowadził wynajętych przez siebie prowokatorów. Ci prowokatorzy dostarczali mu wiadomości (oczywiście fikcyjnych). P. Rad.)

Dn. 18 b. m. zdemaskowano i aresztowano prowokatorów. Jednym z nich jest podający się za generała rzakomy kapitan Wasiljew, drugim — nijski Litowczenko. Otrzymał oni od Karachana 40,000 mk. na rozwinięcie akcji prowokatorskiej.

Jawna kara Boża.

Moskwa 30 — 9 EE. Nadeszły wiad., że na Oceanie Ładowym zginył wózek sberyjski do Rosji europejskiej.

Serbowie zajmą Skutari?

Rzym 30 | 9 EE. Serbowie koncentrują znaczne siły wojskowe koło Skutari, chcąc zająć to miasto.

Demonstracja w Londynie.

London 30 | 9 EE. Doszło tu do wielkiej demonstracji robotniczej. Kilka tysięcy bezrobotnych ze standardami rewolucyjnymi przemarszerowało przez miasto.

Opinia obcych o Targach Wschodnich.

Lwow 28 | 9. B. wiący tu dziennikarze zagraniczni, duńscy, norwescy, szwedzcy, rumuńscy i amerykańscy wyrażają się z nadzwyczajnym uznaniem o organizacji Targów Wschodnich. Jeden z dziennikarzy amerykańskich oświadczył, że Targi Wschodnie pod względem architektonicznym nie ustępują największym targom w całej Europie.

Ulice lwowskie roją się w dalszym ciągu od napływających wciąż gości, którzy chętnie dopytują się o poszczególne firmy. Na wystawie panuje ruch nadzwyczajny. Zawiera się mnóstwo transakcji handlowych. Dopływ obcych rośnie.

Echa katastrofy w Oppau. Wiedeń 30 | 9. Szkoda, która wyrządził wybuch w fabryce aniliny w Oppau wynosił miliard marek niemieckich.

Mobilizacji w Rosji.

Gdańsk 30 | 6. „Aitonblad” donosi z Moskwy, że wszyscy oficerowie do 55 roku życia zostali zmobilizowani. Rząd sowiecki gromadzi wojska na granicy estońskiej. Kilka dywizji odeszło na granicę rumuńską, a także ku Odessie.

Szykany sowieckie.

Baranowice 30 | 9 EE. W Bobrujsku zgromadziło się około 1000 uchodźców, którzy drogą kolową zamierzają wrócić do Polski. Władze sowieckie odbierają im konie i wozy, nie dopuszczając do wyjazdu.

Teatry ploną.

Białystok 30 | 9 EE. Spłonął tu teatr ludowy, budowany i urządzony z wielkim nakładem pracy przez dr. Wojtasia.

Krzyżackie parcelacje.

Bytom 30 | 9 EE. W pow. olsztynskim Niemcy utworzyli komisję oszacującą, która rozpoczęła parcelację ziem pomiędzy Niemcami. Kiedy polacy swarczą się do komisji, Niemcy odsyłają ich ironicznie do Polski. W ten sposób Niemcy chcą wpłynąć na uosobienie ludności polskiej.

Niemcy opowiadają Rosję.

Rzym 30 | 9 EE. „Messagero” donosi z Moskwy, że wpływ Niemiec, a szczególnie kapitału niemieckiego w Rosji, ciągle się wzmaga. Wszędzie w Moskwie mówią po niemiecku. W księgarniach sprzedaje się mnóstwo książek niemieckich, a na ulicach rozmawiane są pikaty w języku niemieckim. Wychodzi tu w Moskwie dziennik niemiecki.

Złoto niemieckie dla Ameryki.

Nowy Jork 30 | 9. Przybył tu obywatel niemiecki z sumą 4 i pół miliona dolarów w złotych, jako dalszą część odrodzenia, które Niemcy są obowiązane wypłacić Ameryce. Dotychczas Niemcy uiszczyli 18 i pół miliona dolarów w złotych.

KRONIKA.

— **Wizytacja J. E. ks. biskupa Krynickiego.** W dniu dzisiejszym J. E. ks. Biskup Krynicki, snajdujący się obecnie w objęzście dekana, przybędzie z Białowini do Boru Zaplaskiego gm. Węglowice, gdzie dokona poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę kościoła. W niedziele po uroczystym nabożeństwie odbędzie się akt błogosławienia parafjan. Następnie J. E. ks. Biskup Krynicki uda się w dalszą podróż do Kłobucka.

Zamknięcie granicy dla plegrzymek z G. Śląska.

Ze Starostwa otrzymałmy następujący komunikat:

„Na podstawie rozkazu naczelnego nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami, zakazującego z powodu panującej epidemji czarwonki plegrzymek do miejsc epiduowych, Starostwo zamknęło granicę górnośląską powiatu Częstochowskiego dla plegrzymek z Górnego Śląska.”

Dziękuję powyższemu zarządzeniu przesłać ustanie masowy wykup żywności przez tyżące plegrzymki. Nieszkodliwym skutkiem wstrzymania wywozu żywności za granicę poprawiła się nieco nasza sytuacja aprowizacyjna. Przynajmniej latwiej będzie o masło i słoninę w mieście.

Zjazd kupców polaków we Lwowie.

Wczoraj rozpoczął we Lwowie obrady ogólny zjazd kupiectwa polskiego z całej Polski.

Zjazd ten ma donosić szacunków ze względu na odbywanie się we Lwowie Targów Wschodnich.

Delegacja Stow. Kupców Polskich z Częstochowy wyjechała do Lwowa już w ub. wtorek, celem świadczenia Targów i wzięcia udziału w zjeździe. W tymże dniu wyaliśmy do Lwowa 1000 ogromniarzy „Gońca Częstochowskiego”, który będzie rozpowszechniany podczas zjazdu kupiectwa z całej Polski.

— **Podrożenie tytoniu o 100 procent.** Z dniem 1 października ce na wszystkich gatunków tytoniu i papierosów podniesiona będzie o 100 procent. To samo tyczy się wyrobów tytoniowych produkowanych przez fabryki rządowe, sprzedawanych na rusie tylko w

Malopolecze. Jest to już trzecia podwyżka cen od kwartału.

Zastaw milionówek. — W związku ze skargami na to, iż Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa ogranicza ilość milionówek przy lombardowaniu ich tylko do 6 ciu, dyrekcja P. K. P. komunikuje, iż ograniczenia te istnieją w tym celu, by utrudnić spekulację i otrzymywanie pieniędzy na cele niewytwarce.

Jżeli chodzi o cele produkcyjne lub potrzeby pracowników (np. leczenia, odpoczynku i t. p.) norma ta nie jest przez strażnika, szerszą się wypadki lombardowania po kilkadziesiąt sztuk milionówek.

Pożyczka wydawana jest na 3 miesiące do wysokości 75 procent.

Zebrań Kola Polek. — Zarsąd Kola Polek zawiadania swoje członkinie, że ogólne zebranie odbędzie się dn. 1 października o godz. 8 wiecz. w lokalu przy ul. Janogórskiej 26a. — Członkinie służbowe obowiązane są do bezwzględnej przybycia. Między innymi będzie omawiana sprawa uroczystości włączenia standardu dla 27 p.p.

Z „Lućm“. W sobotę dn. 1 października o g. 8 w. w sali własnej (III Aleja Nr 54) odbędzie się koncert instrumentalny. W programie utwory: Beethovna, Dvoraka i Straussa. Wykonawcami będą znani z poprzednich koncertów, p. Wanda Kopecka—fortepian, p. Tadeusz Smuga—skrzypce i p. Karol Kopecki — wioloncella.

Biletu do nabycia u p. Otrąbka, Kościuszki Nr 11.

Niezrozumienie
czy brudna spekulacja?
Donoszą nam, że w wielu sklepach odmawia się przyjmowania t.s.w. banknotów białych, estek i tyłućmarkówek. Jest to albo nierozumienie zarządców wład, albo brudna spekulacja, pragnąca w ten sposób ciągnąć sytek na dalszej deprecjacji waluty polskiej.

Banknoty 1000 mk. białe i także estki nie zostały wycofane z obrotu i muszą być przyjmowane przy wypłatach. Wprawdzie P.P.K.P. wycofuje z obrotu 1000 markówek ale tylko te, które do oddziałów P.P.K.P. wpłacono. Obowiązek przyjmowania tych banknotów istnieje nadal.

O wycofaniu 100 mk. białych nie ma wogóle mowy.

W dniu dzisiejszym, t. j. 30 września przestają kursować tylko:

- 1) aszre 20 markówek P.P.K.P. z wizerunkiem Kościuszki i datą 17 maja 1919 r.
- 2) banknoty 5 mk. z tą samą datą i wizerunkiem Głowackiego.
- 3) 1 mk. z tą samą datą i wizerunk. Orle Białego.

Zaszczyt należy, że nawet te wycofane banknoty będą wymieniane w oddziałach P.P.K.P. jeszcze do d. 31 grudnia r. b.

Obywateli, wyszamy, aby nie dawali połączu fałszom spekulatorów walutowych, a w razie potrzeby swracali się do władz policyjnych o interwencję. Nie wprowadzajmy sobie samei tycka, nie wprowadzajmy samemu dla dogodzenia hyenom spekulacyjnym!

Pobór roczników 1899 i 1900. Wczoraj na murach miasta ukazało się ogłoszenie, w którym władze wojskowe do czynnej służby wojskowej wszystkich mężczyzn, urodzonych w latach 1899 i 1900, a mianowicie:

- 1) rekrutów wyszczególnionych roczników t. j. mężczyzn, którzy zostali przez Komisję Przegladową uznani przy tegorocznym przegladzie na szdnych do służby wojskowej (kategorji A. C. C 2), a nie otrzymali odroczenia służby wojskowej;
- 2) popisanych tych roczników, którzy dotychczas nie wypełnili przepisów o obywatelku służby wojskowej i do przegladu wojskowo-lekarskiego nie stawili się.

Zamknięcie subskrypcji na Pożyczkę Odrodzenia. U.O. P.P. komunikuje, że zgodnie z ogłoszeniem rozporządzenia Ministerstwa skarbu o pożyczce przymusowej, datę zamknięcia spłatów na 5 proc. długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową roku 1920 zostaje oznaczony na 10 października 1921 r.

90,000,000 dla urodźców żydowskich w Polsce. — Żydzi w Ameryce urzędili kwestę na rzecz żydów z Rosji przybyłych do Polski. Suma zabrana wynosi 90 milionów marek polskich.

KWESTA
na rzecz Biblioteki Publicznej im. D-ra W. Biegadskiego.

W niedziele przy stolikach zasiadają pp. Przed kościołem św. Jakuba od godziny 10 do 12 przed pół. p. Kamila Janowska.

Przed kościołem Marjawiętek od godziny 9 do 11 rano p. Dyr. Płodowska od 11 do 1 pp. — p. D-rowa Nowak.

Przy stolikach w kinematografach:

„Odeonie“ od godz. 2 i pół do 6 pp. — p. Szmelczyńska, 6 do 9 i pół w. — p. Golcowska, Prokop.

„Paryskim“ od godz. 2 i pół do 6 pp. — D-rowa Biegadska, 6 do 9 i pół — p. Marja Janowska.

Przy stolikach w cukierniach i Restauracjach:

„Cristalu“ od godz. 12 do 3 pp. — pp. Irena Horyszewska, Maryla Makoszeńska, 3 do 6 pp. — pp. Nowakowska, Jadwiga Szlącka, 6 do 9 pp. — p. Dyr. Płodowska, 9 do 11 w. — pp. D-rowa Tomaszewska, D-rowa Nowak.

„Polonii“ od godz. 12 do 3 pp. — D-rowa Bogucka, 8 do 11 w. — p. Kościńska.

„Szaszkiego“ od godz. 1 do 4 pp. — p. Dyr. Nowińska, 4 do 7 pp. — p. Barbara Balcerowa.

W Parku miejskim przy stolikach: od godz. 4 i pół do 7 i pół w. — pp. Irena Horyszewska.

KWESTA ULICZNA
w kwiecie ulicznej biorą udział:

Pp. Adranowicz, 2 Aleja od 9 do 12, Czajkowska i Halina, ul. Piłsudskiego od 10-1 pp., Dobrucka, 3 Aleja od 10-1 pp., Eugenia Ficzenowska, ul. Kościuszki od 10-1 pp., Marja Gospodarek, 2 Aleja od 10-1 pp., Gastmanowa, Ostatni Grosz, Krystyna Kościńska, 2 Aleja od 10 i pół do 1 pp., Dzikka Rydzowska, ul. Piłsudskiego od 9 do 12 w południe, Ramińska, 3 Aleja od 10 do 1 pp., Halina Rychterówna, 3 Aleja od 10 do 1 pp., Irena Tomaska, 1 Aleja od 9 do 12 w południe, Janina Zaparkiewicz, Park Staszcyka od 10 do 1 pp., Zielińska 3 Aleja od 10 do 1 pp., Znamierowska, ul. Kościuszki od 10 do 1 pp., D-rowa Łokozewska Ostatni Grosz, Marja Zochowska, 2 Aleja od 10-1 p. południu.

Pa. Zarząd uprasza pp. kwestarki nie zapisać i nie umieszczać w niniejszym piśmie o zgłoszenie się w niedziele, t. j. 2 października rano do lokalu i Gimnazjum Państwowego im. Sienkiewicza po odbiór znaczków, legitymacji i woreczków.

Operetka dyr. H. Czarnieckiego. W sobotę dn. 1 i w niedziele 2 paźd. r. b. odbędzie się w teatrze „Nowości“ dwa przedstawienia starego teatru z Sosnowca. Dana będą operetki „Królowa Czaradza“ E. Kaimana i „Zuz“ J. Rony'ego, w wykonaniu których biorą udział wybitne siły wokalne na czele z pp. Godławską, Józefowiczową, Górecką, Słazakiem, Zekrsewskim, Józefowiczem. Chóry, składające się z 30 osób, balat warszawski, orkiestra własna, słozona z 16 osób. To wszystko daje pewność, że obydwie przedstawienia cieszyć się będą powodzeniem wśród publiczności.

Świętokradztwo w kościele św. Rodziny
Nocy wczorajszej jakiś niewiedomy złoczyńca dostał się do kościoła św. Rodziny, za pomocą otwarcia drzwi od sekrycji wytrychem i po otworzeniu dółki zamka. Cyborjum wyjął stąd srebrną posążoną puszkę, w której znajdowały się komunikianty. Złoczyńca wywypał komunikianty do cyborjum, a puszkę skradł.

Dodać należy, że świętokradca próbował również otworzyć samki w sakrycji, lecz to mu się nie udało, wobec czego ułotnił się z puszką, nie zabierając nic więcej z kościoła. Ze zbrodnicy osobnikiem wdrożone zostały energiczne dochodzenia śledcze.

Zuchwała kradzież. W nocy wczorajszej z poczekalni teatru „Paryskiego“ skradzione zostały dwa lustra stojące. Zdumiewający wprost fakt że złodziejom nikt nie przeszkodził w do konaniu kradzieży. Tej wielkości lustra musieliby być wynoszone conajmniej przez dwóch silnych mężczyzn na ulicę. I chwała rzecz, gdzie tak pokazały łup złodziejski szlano ukryć!

Wartość skradzionych luster oraz por tjory wynosi 300,000 mk.

Dzielnobójczy pod sądem. W ub. czwartek na posiedzeniu karnem Sądu okręgowego pod przewodnictwem sędziego Czurnowskiego rozpatrywana była sprawa Marji Wjeki, zamieszkałej przy fabryce Peliszerów, oskarżonej o pozbawienie życia swego dziecka nieślubnego zaraz po urodzeniu. Sąd po rozpatrzeniu sprawy i wysłuchaniu oskarżonej d-za Wclowkiego uwaga oskarżonej winną pozbawienia życia swego dziecka.

ka i skazał ją na 3 miesiące więzienia i opłaty sądowe. Wakutem zaś ustawy amnestyjnej z dnia 24 maja r. b. postanowiono karę powyższą jej darować.

„Czarna giełda“
z Alei pod sądem

Zawdzięczając energji st. prozdownika policji Dawidowca i wywiadowcy Lipnickiego przychwycony został na gorącym uczynku uprawiania nielegalnych transakcji walutowych dwaj snani spekulanci walutowi Alter Milstein i Zajwel Rypstein, zamieszkal w Częstochowie.

Sprawę skierowano na drogę sądową. Nareszcie więc policja nasza rozpoczęła pożądaną akcję przeciwko giełdaczom, obniżającym kurs polskiej waluty. Spodziewamy się, że akcja zostanie poprowadzona w dalszym ciągu i wkrótce zasiedzą na ławie oskarżonych i inni machery walutowi.

Przy kradzieży węgla. — Na stacji Częstochowa został schwytany na kradzieży węgla Jan Cegiłka zam. przy ul. Władysława Nr 20 i Jenina Cyż zam. przy ul. Krakowskiej Nr 38.

Na gorącym uczynku. — Na stacji Częstochowa został schwytany przez tut. policję Edward „Bider“ z Radomia, na gorącym uczynku kradzieży paczek podróznemu Tomaszowi Zambalowi z Chabówki Skradzioną paczkę swrócono poszkodowanemu, zaś winnego aresztowano.

Kradzież brylantów. Zamieszkały przy ulicy Paany Marji kapitan dr. Wacław Kohn samodzielną policji że 26 b. m. żona jego pozostawała w mieszkaniu na toalecie dwa pierścienie z 17 brylantami wartości 550,000 mk. które zostały skradzione. Przeprowadzono dochodzenie ustaliło, że kradzieży do konal uczeń tapicerni Stanisław Swojniek, od którego pierścienie odebrano i doręczono poszkodowanemu. Dochodzenie wraz z aresztowaniem przesłano do Sędziego śledczego II rewiru w Częstochowie.

W sprawie zajść w fabryce Gnaszyn.

W odpowiedzi na ogłoszenie Związku zawodowego robotników przemysłu włókiennego otrzymaliśmy wyjaśnienie S-ki Akc. z Gnaszyna treści następującej:

Szanowny Panie Redaktorze!

W liście, umieszczonym w pańskim poczytnym piśmie z d. 28 b.m. Związek Zawodowy Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego, Oddział w Częstochowie, świadomie przedstawia sprawę zatargu z naszymi robotnikami w niekorzystnym dla nas świetle, chcąc w ten sposób opinię publiczną urobić przeciwko nam. Dlatego też prosimy Sz. Pana Redaktora o łask. umieszczenie poniższego naszego wyjaśnienia w najbliższym numerze Jego pisma.

Genezę zatargu Zarząd Związku ze względu na niezbyt etyczne i za przemilczania i stara się kwestji tej nadać charakter patriotyczny. Wobec tego obowiązkiem naszym jest przedstawić faktyczny przebieg zatargu.

Któregoś dnia nasz obermajster tkalni p. Trojowski w sposób stanowczy zganił robotnicę za niedbałą pracę i psucie towaru, do czego, jako odpowiedzialny zwierzchnik miał niezaprzeczone prawo. Natąjtr robotnicy, podburzeni przez pewne niespokojne jednostki, które sposobność tę wyzyskały diajwywołania niepokojów, w brutalny sposób rzucili się na wymienionego obermajstra i przemocną wyprowadzili go za obręb fabryki. Potem delegaci robotników zwrótili się do nas z żądaniem wydalenia p. Trojowskiego, czemuśmy kategorycznie odmówili z powodów, do których niżej powrócimy. Ponieważ praca tkalni bez kierownika jest niemożliwą i może spowodować nam wielkie szkody, to, pomimo, że mieliśmy prawo fabryki natychmiast zamknąć, ogłosiłmy, że o ile w ciągu trzech dni obermajster nie będzie miał możności kontynuowania swej pracy, tkalnia zostanie zamknięta i robotnicy innych oddziałów zwołoleni po 14 dalsz.

Gdy po upływie tego terminu robotnicy na naszą „propozycję nie zgodzili się, tkalnie, stosownie do zapowiedzi zamknęliśmy, inne zaś oddziały w dowód solidarności pracę same poruczyli.

Stanowisko nasze uzasadnione jest następująco: zrozumiałym względami Przedewszystkiem nie zgodzimy się nigdy na ingerencję robotników w sprawy administracji fabryki, w dodatku popartą siłą pięści. Następnie p. Trojowski jest długoletnim naszym pracownikiem (pracuje u nas od założenia fabryki) i z działalnościi jego jesteśmy bardzo zadowoleni. Dlatego też byłoby z naszej strony czynem nieetycznym, gdybyśmy obermajstra tego wydzaili za sumienne wypełnienie przez niego obowiązku. Zresztą trudno byłoby znaleźć na jego miejsce zastępcę z odpowiedniemi kwalifikacjami, a to ze względu na brak wyszkolonych sił kierowniczych branży jutowej w kraju i możemy tylko być zadowoleni, że cudzoziemcy do nas przybywają i luki wypełniają. Czyniony zaś p. Trojowskiemu zarzut dokuczania robotnikom jest zupełnie pozabawiony podstawy, albowiem dotąd żaden robotnik nie zalił się na postępowanie tegoż. Jedyną urazę, jaką robotnicy mogą mieć do obermajstra, jest chyba tylko to, że żąda od nich bezwzględnie sumiennej pracy. Pobudki szowinistyczne, jakimi powodowali się autorzy listu, są dla fabrykanta, dla którego w pierwszym rzędzie decydują zdolności fachowe pracownika, a nie jego narodowość, bez wartości. Zresztą nie jesteśmy pod tym względem odosobnieni, albowiem większość fabryk w kraju zatrudnia obokrajowców i nie możemy się zgodzić na to, aby zasadę usuwania cudzoziemców zastosowano tylko u nas.

Nie wahają się też Panowie ze Związku operować oszczerstwami. Zarzucają nam, że wyrzucamy robotników bez wypowiedzenia 14 dni. Nalwność tego rodzaju zarzutów jest wprost rozbrajająca, albowiem pod tym względem jesteśmy związani Ustawą, nad której przestrzeganiem czuwa p. Inspektor Pracy. Owszem wypadek taki miał miejsce z jedną z robotnic już po „usunięciu“ p. Trojowskiego, ale wydalaono ją za kradzież za zgodą delegatów robotniczych. Jest to zatem oszczerstwo, które w najostrejszy sposób napiętnować musimy i dziwnie się, że Związek aż takiej broni chwycił się musi.

Tak samo ma się sprawa redukcji płacy o 24 proc. Kwestja ta została już dawno zatłwona w porozumieniu z delegatami robotników i p. posłem Plekarskim, który, uwzględniając lokalne warunki w jakich pracujemy, słuszność tej redukcji przyznał i takową od tej pory bez przerwy stosujemy. Nie pojmujemy zatem, że Związek chce sprawę tę wygrać jako atut przeciwko nam.

Kto dezorganizuje stosunki robotnicze w kraju? Na to pytanie odpowiedni bez ogródki, to „Wy Panowie ze Związku“. Bo gdy w innych krajach starają się usuwać wszelkie przeszkody, tamujące normalny bieg pracy, Panowie z każdej bliźkości korzystacie, aby robotników pobudzać do porzucania jej. Wyrządźcie tym, Panowie, nieobliczalną szkodę Państwu, a chciecie wzmówić w opinie, że jesteście dobrymi patriotami.

Racz przyjąć Sz. Panie Redaktorze, wyrazy szacunku i poważania

Sp. Akc. Gnaszyńskiej Manufaktur.

Różne wieści

(-) **Sposób przeciwo fałszu wianiu banknotów.** Jest jednak sposób przeciwo fałszowaniu banknotów, użyty wzięto w Czecho-Słowacji. „Narodni listy“ donoszą, że puszczona w obieg banknoty czeskie są zabezpieczone przed fałszowaniem w ten sposób, iż drukowano je na specjalnym papierze, na którym znajdują się mikroskopijna drobna pajęczyna szalana. Jedno dotknięcie magnesu wystarcza, aby przekonano się, czy banknot jest prawdziwy lub fałszywy.

Kaucjonowane Biuro „Renoma“

Częstochowa, Kościuszki 11, róg alei tel. 448.
Przeprowadza kupna i sprzedaje nieruchomości miejskich, wiejskich, fabrycznych, interesów handlowych i przemysłowych, dzierżawy majątków wynajem woiach lokali.
Zatłwla zlecenia handlowe, lokaty i pożyczki kapitałowe.
Na Pomorzu w Poznańskim i na Kresach są do nabycia majątki i interesy handlowe.

Teatr PARYSKI

al. Panny Marji № 19.

PROGRAM:

od soboty dnia 1-go Października
i dni następnych.

TARZAN MAŁPOLUD

Najwybitniejszy film amerykański w 6-ciu aktach, interesujący dalsze oryginalne dzieje słynnego w całym świecie Tarzana

UWAGA! Zjawienie się tego filmu okupione zostało życiem dwu lwów, za których uduszenie w ręcznym boju, wykonawca „TARZANA” uzyskał nagrodę miliona dolarów.

Teatr „ODEON”

Program od środy dnia 28-go września do niedzieli dnia 2-go października 1921 r.

Ostatnia nowość Paryża!

UŚMIECHY I CIERNIE

Dramat nastrojowy w 6 ciu aktach, ze „ZŁOTEJ SERJI” Pathe.
W rolach głównych:

gwiazda teatru „Antoine” **LUCY MARCIL** oraz genjalna 5-cio letnia **REGINETTE DUMIEN**.

Akcja rozgrywa się na tle wspaniałych krajobrazów Szampanji.

WEJŚCIE DLA MŁODZIEŻY DOZWOŁONE.

W następnym programie Sensacja Sezonu „Zemsta Kobiety” z rosyjską primabaleriną W. KARALLI w roli głównej.

Dr. STEFAN PURSKI

Kilińskiego № 4.

choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje do 10-ej rano i od 8 — 7 po poł. w niedzielę i święta od 9—11 rano.

Dr. Wł. KAHL

choroby kobiece akuszerja wewnętrzna.

Przyjmuje od godziny 1—4-ej po poł. ulica Dąbrowskiego Nr. 5 (Szkolna) II piętro.

Lekarz - Dentysta

MICHAŁ GREJNIEC

ulica Panny Marji № 10.
Telef. Nr. 280.

Przyjmuje codziennie od 9-11 i od 2-7 wiecz.

Dr. Józef Kluczewski

l. ordynator kliniki akuszer. ginek. w Kazażu powrócił na stałe

II Aleja 32 parter, prawa oficyna
Przyjmuje chorych od 9—10 i 4—6 pp.

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej
w sobotę od 5 do 8-ej po poł.

ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Dr. med. Julian LIPIŃSKI

Choroby wewnętrzne i dziecięce
Przyjmuje codziennie od godz. 2-4 ppol.

ul. Panny Marji № 1, II piętro.

Dr. Stefan Kon

Specjalność:

akuszerja i choroby kobiece

ulica Kościuski Nr. 16 tel. 409.

Przyjmuje od 9—10 rano i 4—6 po południu.

DOKTOR

PAWEŁ BRONIATOWSKI

al. Panny Marji 21 (obok Teatru Paryskiego)

choroby weneryczne i skórne

Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po poł.

Paźd. od 12—1 w południu.

Wielki wybór

kortów, walby, oraz towarów bawełnianych pelaca snana u firma

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7, telefon 74.

Sprzedż hurtowa i detaliczna.

NAJLEPIEJ KUPIE - KTO KUPIE WPROST ZE ŹRÓDŁA

Takim właśnie źródłem jest

Polski Dom Handlowo-Agenturowy

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Łódź, ul. Nawrot 23, I oddział miejski Piotrkowska 144.

- P. D. H. Ag. dostarcza bez kosztownego pośrednictwa wszelkie wyroby łódzkiego przemysłu włókienniczego po cenach ściśle rynkowych.
- P. D. H. Ag. posiada na składzie materiały, welniane i półwlniane, męskie i damskie, pościelowe i kostjumowe, trykoty, rękawiczki, pończochy, skarpetki i t. d.
- P. D. H. Ag. pozwala każdemu obejrzeć towar bez przymusu kupna.
- P. D. H. Ag. pośredniczy w zakupach wszelkich towarów pierwszorzędnych firm i przyjmuje wszelkie zastępstwa.
- P. D. H. Ag. jest najlepszym źródłem kupna dla kooperatyw i sklepów prowincjonalnych.

NA SEZON JESIENNY I ZIMOWY

Składy **Polskiego Domu Handlowo-Agenturowego**
Są już zaopatrzone w najnowsze towary w wielkim wyborze, które można nabywać zarówno hurtownie jak i detalicznie.

Największa w kraju FABRYKA

Pilników i Narzędzi

Założona w 1852 roku

Granobs i Kozłowski

f. z o. p.
BYDGOSZCZ, Marcinkowskiego 7
połeca:

PILNIKI wszelkiego rodzaju NARZĘDZIA do obrabiania metalów.

Duży wybór narzędzi

stałe na składzie.

Oferty, kosztorysy na żądanie.

- Bluszcz** wyjdzie 8 października marek aprasza się o zwrot za nagrodą do adm. Gońca
- Zgubiono** za 5,000 stemplowych marek aprasza się o zwrot za nagrodą do adm. Gońca
- Potrzebny** szewc podręczny na robotę damską galanterijną wlad. Szkolna 25 od 12 do 3
- Poszukuję** pokój lub 2 pokoje z kuchnią Adres International Exchange ul. Piłsudskiego Nr. 13

Najtaniej!

Papier Smół Gips Cement Pak Dzieliec Smółki drzewna terpentynę
Smar do wozów olej kruszc. Towa Cegła i glina ogólna Płyty piekarskie Węgiel drzewny Farby i lakierki Artykuły chem.-bud. sprzedaje

D. BERKOWICZ

Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 1.
Telefon Nr. 405.

NOWOOTWORZONY

Polski Magazyn Sielczy w wykwalifikowanym gabinecie i gabinetach pod firmą

„TEOFILA”

II-ga Aleja № 41, 3-cie piętro front.

Zakład Kapelowy B-cłi Krem

Strzańska № 4.

Podaje do wiadomości Sz. Publiczności, po ukonczeniu nowej studni artestykacji, sykanca wody miękkiej. Zakład czynny w każdy dzień od godz. 8 rano do 8 wiecz. Całun w piątek i sobotę od 11 r. do 8 w.

Sprawozdanie

Z kwesdy urzędzonej na cel kuit. Os. Strzel. w dniu 18 i 25 b. m. po zam. obcych waiat ogólna suma wylosła 51,98 pol. Zarząd Obwodu składa serdecznie podkowanie społeczeństwu oraz (bioryczym w w wieście za poparcie donioślego celu. Zarząd

Magazyn mól „SABINA” Wały 22. lca wybór najnowszych kapeluszy i przyjmuje przerobki po cenach najniższych bo w przywstym mieszczaniu.

Maszynę do pisan

kuPIE

Oferty do „Gońca” pod „L. W.”

Drukarnia F. B. Wilkoszewskiego wykonujemy wszelkie druki koperty, blankiety, biletu wizytowe, tabele książk i t. p.

Na składzie książeczki, prosby do patentow, pienipoteacje, kontrakty mieszkanlowe, kwitrujasse i t. p.

Chłopiec 15-18 letni umiejący czytać i pisać uczelwyo pracowity na posyiki do biura potrzebie. Adres proszę zostawić w „Gońcu” dla „Meinor 100”

5000 nagrod za oddalenie 24 (czarna) i szara (róg) które wyw w swartek dla Łaskawy znalaza chce odprowadzić domu № 20 przy Kościuski

Osoba która zabrala kaban czarny futrzany i skil na zabawie demickiej w Łaskawo Polska 24 | IX r. b. proszę jest o zwrot tego przedmioty w bank razie ogłoszone b dzie ogłoszona do Red. Gońca